

Zgornjekarnijski skladi pri Mirni na Dolenjskem

The Upper Carnian Beds at Mirna in Lower Carniola

Anton Ramovš

Katedra za geologijo in paleontologijo, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, Aškerčeva 12

V starem kamnolomu južno od železniške postaje Mirna je razgaljen mikritni apnenec, ki vsebuje konodonti. Apnenec je plastovit ter vsebuje roženec in vložke skrilavega laporja in gline. Leži na dolomitu julijske in cordevolske starosti. Isti skladi prečkajo reko Mirno v smeri zahod—vzhod. V zbruskih, pripravljenih iz vzorcev apnenca mirenkega kamnoloma, so bili določeni konodonti cone *polygnathiformis*, ki spada v tuvalijsko podstopnjo karnijske stopnje. Na isto starost kažejo tudi tropitidne oblike amonitne favne.

In an old quarry situated south of the Mirna railway station in Lower Carniola, there conodont-bearing micritic limestone occurs. The rock is bedded and includes chert nodules and shaly marl and clay intercalations. It is underlain by dolomite of the Julian and Cordevolian age. The same beds cross the Mirna River in general direction west-east. The thin sections made of the samples taken from the Mirna quarry are abundant in conodonts of the *polygnathiformis* zone belonging to the Tuvallian substage of the Carnian stage. The same age is indicated by the associated tropitid forms of the ammonite fauna.

Germovšek je na geološki karti označil na zahodni strani Mirne severno od istoimenskega kraja ozek pas kamenin kot »ladinsko-rabeljski skrilavci in apnenci«, ki leže na srednjetriasnem dolomitu (Germovšek, 1955, 122). Za točnejšo starost kamenin ni imel na razpolago fosilnih ostankov. Germovškova karta sega proti jugovzhodu samo do železniške proge Trebnje—Mirna. Pas njegovih ladinsko-rabeljskih skladov pa se očitno razteza še dalje proti jugovzhodu, oziroma vzhodu. Te kamenine so posebno lepo razgaljene v opuščnem kamnolomu južno od železniške postaje Mirna, kjer se menjavajo skladnati in ploščati temno sivi in sivi ter marogasti apnenci. Površine plasti so običajno lahno valovite z gomoljastimi tvorbami, tu in tam pa vsebuje apnenec tudi gomolje roženca. Med skladi in ploščami apnenca so tanke skrilave laporaste ali skoraj glinaste pole. Nekje v srednjem delu razgaljene skladovnice leži nad erodirano apnenčevo plastjo do 30 cm debela plast apnenčevega konglomerata s spreminjajočo se debelino.

Apnenec predstavlja zelo enoten homogen mikrit s pogostnimi bioturbatnimi pojavi. Po površju se dobe posamični slabo ohranjeni ostanki involutnih amonitnih hišic; nekateri od bolj ohranjenih kažejo na tropitidne oblike. V zbruskih tega apnenca so pogostne radiolarije in prekristaljene foraminifere. Konodontni vzorci so dali številne primerke vrste *Metapolygnathus polygnathiformis* (Budurov and Stefanov) ter le posamične primerke vrst *Enantiognathus zieglerei* (Diebel) in *Ozarkodina tortilis* Tatge. Konodontna favna pripada coni *polygnathiformis*, to je zgornjemu delu karnijske stopnje (tuvalski podstopnji). Na tuval kažejo tudi amonitni ostanki.

Enaka konodontna favna s prav tako številnimi primerki vrste *Metapolygnathus polygnathiformis* je tudi v apnencu z roženci med Krmeljem in Šentjanžem; tam pa je bila najdena razen tega še značilna in bolj ohranjena tropitidna favna z vrstami *Tropites* cf. *subbullatus* Hauer, *T.* cf. *discobullatus* Mojsisovics in *T.* cf. *dittmari* Mojsisovics (Kühn & Ramovš, 1965). Tropitidna favna in konodonti cone *polygnathiformis* dokazujejo zgornjekarnijsko starost.

Dolomit, ki leži pod zgornjekarnijskim apnencem, predstavlja kontinuirano sedimentacijo navzdol v julsko in cordevolsko podstopnjo, morda pa še v srednji trias. Zelo verjetno je karnijske starosti tudi dolomit z vmesnimi plastmi in lečami roženca v kamnolomu Jersovec in v okolici; te kamenine pa še niso bile preiskane na konodonte.

Literatura

Germovšek, C. 1955, O geoloških razmerah na prehodu Posavskih gub v Dolenjski kras med Stično in Šentrupertom. *Geologija* 3, 116—135, Ljubljana.

Kühn, O. & Ramovš, A. 1965, Zwei neue Trias-Ammonitenfaunen der Umgebung von Novo mesto. *Acta geol.* 5, JAZU, 13—41, Zagreb.